

Nro 26.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

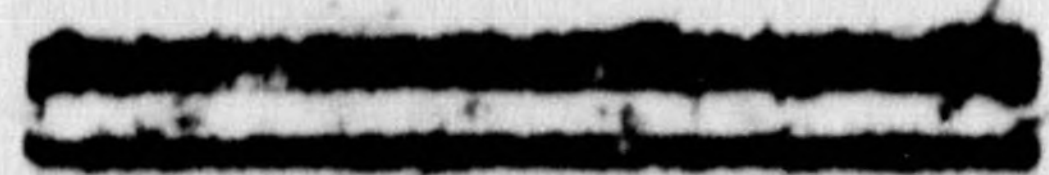
*Költ Bétsdon Pénteken Septembernek 26-ik napján
1800-ik esztendőben.*

Béts.

Felséges Urunk a' mult Szeredánn dél után-
ni 3 orákor a' maga Német országi táborainak
meg-szemléléséből, Gróf *Lehrbach* Ministerrel
együtt, *Schönbrunba* friss jó egészségben haza érke-
zett, és azóllától fogva még ithon vagyon. Ugy hal-
juk, hogy innét az *Olofsz* tábor felé fogná útját
folytatni ő Felsége, hogy ott lövő seregeit is meg-
szemlélje.

Nelson Admirális és *Hamiltonné* a' mult Sze-
redánn el indúltanak Bétsből, hogy útjokat Hám-
burgon keresztül *London* felé folytassák.

Cseh országban nagy rekrutázás foly a' Re-
gementeknek telyes számra való pótoltatások vé-

gett; ennek felette a' fegyveres lakosoknak is annál nagyobb erővel való fel-költése végett, a' huszadik férjfi-személyek fegyverbe öltöznek. — Azonközben a' Prussiai Udvarnak, és a' több Északi Hatalmaságoknak fegyveres közbenjárása által, jó reménységgel lehet lenni a' békeiség iránt,

* * *

Nem igaz ilyen meg jegyzést olvasunk a' Bétsi Udvari Ujjságban, hogy *Lincz* várossában a' minapi nagy égés alkalmatosságával, az ispotályban lévő beteg katonák között csak egy is, nem-hogy oda egett, hanem még csak leg kisebb baja is lett volna valamelyiknek a' tűz miatt,

Frantzia Ország.

Strasburg várossában egy Követséget küldöttek közelebről a' Catholicusok a' Préfektushoz, azt kívánván, hogy, mivel az ujj törvény már most a' templomokban való közönséges Isteni tiszteletet meg-engedi, a' Cathedrale templom nékiek adattalék vizsgálja. A' Præfectus meg engedte nekik, hogy a' nevezett templomban bizonyos órákon a' magok Isten-tiszteletjének ki-szolgáltatására meg-jelenhessenek. Hanem azt is kívánván ezek azután ő tölle, hogy a' templom a' *Decas-templom*dul továbbá ne szolgáljon, és hogy ők a' chörusban lévő Szabadság Isten asziszonyának álló-képét vehessék le: ezt a' Préfektus meg nem engedte; melyre nézve nagyon fel-indúlva ment el tölle a' Követség. — Most már a' Prötestánsok is részt akarnak kívánni magoknak ugyan ezen Cathedrale templomban, a melyre ők a' következendő környülállásban keresik az alkalmatóságot. Tudva vagyon, hogy ez a' templom az övék volt valaha, hanem azon Capitulatzióban, melynek ereje szerént *Strasburg* magát 1681-ben Frantzia országnak által adta, az is meg határozott, hogy a' Cathedrale templom adódjon.

által a' Catholicusoknak, mivelhogy Frantzia országban a' Catholica vallás volna az uralkodó vallás. Minthogy pedig ez a' környülállás mostan meg-szünt Frantzia országban, a' Protestánsok is színtugy, mint más vallás béliek, könnyen juttatnák magoknak az ezen templomból való haszon vételhez. Meg válik, hogy micsoda ítéletet fog ezen dologban tenni a' Politziai Minister, ha elejibe kerül a' dolog.

A' *Sárdinai Királyi Prioma* nevü Minister passuszt nyert *Bonapartétól*, arra, hogy *Párisba* mehesse: a' melyből a' békekészítésre való közeledést akarját ki-hozni némely *Párisi* levelek.

Az egész Frantzia armadia uj szinbe fog öltözködni: a' gyalogfágnak, mint régen vólt, fehér, a' lovasfágnak veres, a' Huszároknak szürke forma ruha határozottatott; csak az ágyúzók tartják-meg a' kéket.

Egy uj projectom szerént ennekutánna 30 tagokból fog állani a' Státus-Tanáts, melynek fele része állandóul Párisban marad és ott folytatja hivatalát, a' több tagok pedig (mint most *Bernadotte*, *Brüne*, 's-mások) külömb-külobb Comissiókban foglalatoskodnak, és most ide majd amoda, most egy majd más expeditióba, küldetnek,

Minthogy az *Anglus* hajós seregekben, valósággal meg lenni gondolják a' Frantziák azt a' vakmerő fel-tételt, mely szerént azok a' *Brestii* egyesült *Spanyol* és *Frantzia* hajós seregek meg-támadására, és, ha lehet, annak semmivé való tevésére is törekednek: erre való nézt ezek is rettenetes oltalmazó készületeket tesznek a' magok részokről. A' partokon lévö battériák, a' melyek a' kikötöhely' száját védelmezik, 1000 nagy ágyukakkal vagynak meg-spékeltetve; a' hadi hajók fel-készülve és emberekkel meg-rakattatva, hadi-lineába állittatnak, és két hadi lineát formálnak, melyek közül az első 8, rész sze-

rént 100 rész szerént 120 agyus Linea hajókból áll. Hogy a' kikötőhely' öblibe el juthassanak az Anglusok, egész egy oraig kéntelenítettnek a' partok' battériái között evezni, a' melyekről tüzes golyobisokkal is lehet réájok agyuzni, és két két hajónál több nem evezhet egymás mellett bé felé a' hely' szorollága miatt.

A' Frantzia levelek hoszszáson irnak a' Kléber' utolsó tiszteletének meg-adattatásáról Cairó városában, a' melly summáson ezekből állott: — Halála után egész eltemettetéséig minden fél órában egy-egy ágyu lövetett-ki; eltemettetésének napján reggel első *salvét* adtak a' vár' bástyáinn lévő ágyuk, a' mellyet a' másutt mindennütt lévő ágyuk is követvén, a' szomoru halotti ceremóniáknak kezdődését a' seregeknek hirül adták; a' holt test abba a' sántzba kísértetett a' le-tétel végett, a' melly az *Ibrahim Bey*' nevérol neveztetik; a' Cairónál lévő egész Frantzia sereg sereg meg-jelent, öt ágyukkal katonai rendel, a' tisztelet-tételenn; a' test egy on v. olom koporsóba zárattatva, fekete bársonnyal bé-terített halotti szekeren, hat, hasonlóképpen fekete posztóval bé-vonattatott, fehér bokrétás lovaktól hozattatott; a' gyászos szekeret követték; a' fő vezérrel *Menouval* együtt, az egész Generál-Stáb, a' *Kléber*' volt Adjutánsai, a' város' Komendánsa, az indzsiner-chorus, a' hadi Biztosak, Orvosok, a' Nemzeti institutum tagjai; továbbá *Hassein Kasef* a' *Mourad-Bey* Biztolsa, a' maga *Mameloukjaival* együtt; az Agák, Kadik, Ulemák; Görög Barátok, Papok, és fő Papok; Koptusok; Catholicusok; a' levegő-hojósok; a' tevések, Mameloukok, Siriusok ló hátann, 's-több sok minden félek. Leg hátul ment egy Lovas Frantzia sereg. Dél előtti 11 orára az Institutum' piatzára érkezett az egész kíséző sokaság, a' hol a' katonaság rendet formálván, külömb-külobb fordulásokat tett, az után az öt ágyuknak jel

adására az egész gyalogság tüzeléshez kezdett. A' feljebb nevezett sántzban egy halom készített, a' mellynek teteje cyprus fakkal volt béplántálva, és fekete polztóval körül kerítettve; ide tétetett-le a' temérdek sokaságnak közepette a' koporsó; egy halotti gyertyatartókkal körül rakattatva lévő állásra. Az után a' Generál-Stáb, és minden más lovasok, lovaikról le szállottanak, és rendre az egész sereg a' koporsóhoz járulván, cyprus és borostyán koszorukat hánytanak el vesztett vezérjeknek sirhalmára. Az után *Fourier* nevű hazafi, a' *Divan* béli Frantzia Biztos, arra lévén ki rendeltetve az ujj fő vezértől, hogy ezen szomorú alkalmatossággal a' Frantzia seregnek az ő vezérje' el-vesztésén való keservét egy oratzió által fejezze ki, fel ment egy bástyára, a' mely körül a' katonaság szoros sorokban állott, és a' Generál-Stáb' 's-a' *Cairó* minden fő tisztek' csoportjaitól körülvétetvén, a' beszédhez hozzáfogott. Végezetre a' gyalogság a' hármassalve lövéshez ismét hozza kezdvén, azt követték minden bástyákon az ágyuzók is, és ezzel a' temetési ceremóniák bé végződtek. — (Az a' *Mourad-Boy*, a' kiről feljebb emlékezett vala, a' ki felső Egyiptomban a' Frantziák ellen, nevezetesen *Gen. Desaix* ellen, sokáig hathatóson védelmezte magát, most csak ugyan a' Respublika' vasallusává lett, által engedtetödvén néki, bizonyos esztendőként való adóért, melyet a' Respublikának fizetni tartozik, *Girge* és *Astuan* tartományok).

Nagy Britannia.

A' *Londoni* Ujiságok egy nevezetes irást közlenek summáson a' publikummal, a' melyben azt akarja meg mutatni egy Anglus Könyv-író, hogy, ha Anglia a' hadakozást még tíz esztendőig folytatja, olyan szerentsével, mint a' le-folyt

10 esztendő alatt folytatta, esztendőről esztendőre mind gazdagabb meg gazdagabb leszen, és a' maga virágzását és gazdagságát ezen tíz esztendő alatt annyira fogja emelni, hogy az után háburú-folytatásra sem leszen szüksége, mivel-hogy a' tengeri Hatalmasságok között egy is nem fogja mérészelni magát a' tengerenn meg-mutatni; csak 6 Linea és 6 Fregát hajókra leszen a' tengeri uraság fenn-tartása végett szüksége.

Ez az Anglus Iró erőssíti továbbá, hogy mind az az arany, a' mely most a' világban köz-kezekenn forog, úgy által fog tíz esztendő alatt Angliába költözni, hogy csak két 3 mad része marad nállunk a' szároz Európában, és ezer darab arany pénzt együtt látnunk ritkaság leszen.

Török Birodalom.

A' *Londoni Udvari Ujjság* írja, hogy *Sidney Smith*től az *Egyiptomi* partok mellől érkezett tudósítások szerént, a' *Porta* telyességgel nem akarja magára száradni engedni azt a' vádat, a' mely szerént a' *Kléber*' helyébe következett *Egyiptomi fővezér Gen. Menou*, azzal vádólja igazságtalanul kiadott tudósításaiban a' *Fényes Portát*, mintha *Gen. Kléber*' ennek intézete által oltatott volna ki a' világról.

Az *Alepi* nevü *Jantsár*' és a' négy *Shejkok*' meg-sententziáztatásának historiájára és az ő exequaltatásokra nézve, azt lehet észre venni, hogy *Generál Menou* ezt az egész processust a' leg nagyobb hitelességgel, t. i. 9 *Generalisok* és *Generál Adjutansok*' s három *Commiffariusok* által, azért akarta véghez vitetni, hogy ő előre maga is nagyon tartott attól, hogy nem kevesen fognának olyanok is lenni, a' kik a' *Kléber*' halálát, az ő melességének lenni magyaráznák.

Elegyes Levelek.

Paris, 12. Sept. — „

„A' Rénus' bal partján lévő 4 ujj Frantzia Departamentomokról ilyen végzést adtanak-ki a' Consulok: — ; A' Consulok, minekutánna a' Státus Tanátsot meg halgatták volna, rendelik — 1) A' 9-dik esztendőnek (a' jövő Fr. ujj esztendőnek) első Vindemairjétől (Sept. 22 dikétől) fogva, a' Roer, Sarre, Mont-Tonnerre, és Mosel-'s-Rénus nevü Depart. mok, a' Respublika' több Departamentomaihoz tétetődjenek hasolókká; melyre nezve ezekben, az igazság' ki-szolgáltatását, belső állapotot, politziát, finantziát, hadat, 's a' tengeri dolgokat illető minden Respublikai törvények, állittassanak-fel. — 2) Ezen naponn túl, ne fügjenek ezek a' 4 Departamentomok többé, mint eddig, tsak a' Justic-Ministertől: hanem mindeniknek Préfectussa, a' General-Commiffariussal, ez pedig a' külömb-külobb Ministerekkel, folytassa a' tárgyaknak külömb-külobb ága-boga szerént, a' maga levelezéseit, &c.

„A' Consularis Gárda muzsikussai nagy muzsikai tiszteletet tettek Sept. 8-dikán elítve a' Spanyol Követnél, a' Spanyolok által Ferrol és Corunna között ki-szállott Anglusokonn nyert győzedelemért.

Párisban egy *Persiai* Princz mulat néhány napoktól fogva, a' ki éppen azon Persiai uralkodó' fiának nevezi magát, a' ki a' feljebb való esztendőkben hadat viselt az *Orosz* Birodalom ellen. Azt mondja ez a' Princz, hogy ő azért utazik, hogy tudománnyal és uralkodói böltsésséggel meg rakodva, majd annak idejében annál nagyobb ditsőfféggel ülhesse a' maga fejedelmi székebe. — *Olivier* nevü tagja a' Nemzeti Institutumnak ellenben, egy tudósitást hirdettetett-ki a' *Moniteurben*, mely által meg-inti a' publikumot,

hogy magát ne engedje meg-tsalattatni ezen Princz által.

Augsburg 19. dikénn: —

„A' közelebről említettett *Mistax* nevü Frantzia Kurir, a' kit erőssen vártak vilzszá *Párisból*, egyénesen onnét jövvén, itten a' múlt ejjel úta-zott kerefzül *München* felé a' *Moreau* fő hadi szál-lására. Honap vagy hónap után, nevezes hire-ink érkezhetnek onnét. — „A' *Swéviai* Kérület-re ismét 20 ezer kaputokból és 9 ezer üres zsá-kokból álló requisitziót irtak ki a' Frantziák. — Tartani lehet ezektől az üress zsákoktól, hogy meg ne töltődjenek! “

Magyar Ország.

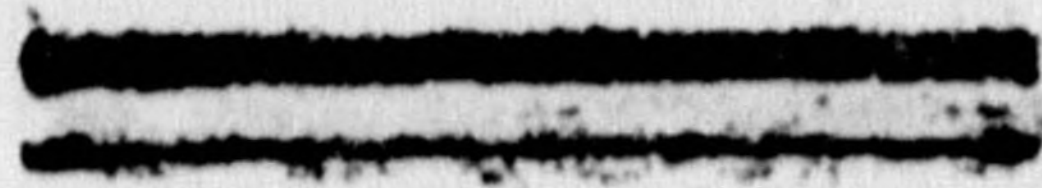
Buda. — „

Az Insurrektzióra nézve a' N. Magyar Rendekhez botsátt *Királyi Kegyelmes Rescriptum*, így fordittathauk által déákból magyarra: — „

„*Mi Második Ferentz, &c.*

„Ti, a' Mi F. Fő Hertzegi Házunkhoz visel-tető hűségetek és a' hazához való szeretetetek nek egy ujj tsalhatatlan bizonyságát mutattatok, midön 1796 ban a' *Diétánn*, a' hazának védelme-zésére és a' Mi F. Fő Hertzegi Házunknak javá-ra 's-bátorságára, meg-egyező akarattal közön-sé es Insurrektziót ajánlottatok. Mi, ezen aján-lástokat, hogy azon feles költségnek terhe, mel-lyet a' fel kelesre kellett volna forditanotok, rol-látok el-hárítottón, akkór el halasztotuk, és tsak olyan nyilatkozatást tettünk, hogy azt, ha a' szükség kívánni találná, a' mi Királyi F. Jusunk-és a' törvények értelme szerént, meg fogjuk ki-vánni. Valósággal is el jött volt ez az idő-pont, a' midön is Mi, az 1797 dik esztendő' Aprilissé-nek 10 dikénn a' közönséges Insurrektziót kíván-ni és kérni, kéntelenítettünk. A' mint-hogy ti

is ezen törvényes kötelefféget, hozzánk és Fő Her-
tzegei F. Házunkhoz viseltető, véletlek született
meg tántorodhatatlan hűségetek és buzgó hazafi-
ságtók által vezéreltetvén, olyan sebelleggel és
hathatósággal teljesítettétek, hogy a' tsatázó
mezőre ki állított számos insurgált tábor, mely
is a' ti Örökös-Királyatokhoz viseltető változha-
tatlan hajlandóságotoknak és a' hazafiui tiszta
szeretetnek leg nyilvánosabb ki mutatása volt,
a' Campo-Formiói békefféges Kötésnek meg-
szülésére nem keveset szolgált. Minekutánna
azonközben a' Frantzia nemzet ezen Kötésnek
fel-tételeit meg-rontotta, és m ujjanton arra kén-
szerítettünk volna, hogy vitéz se egeinket az egek-
től réánk bizatott népeknek védelmezése végett,
a' tartományainkra be nyomuló ellenségnek el-
lene állítsuk, minden seregeinknek — a' melyek kö-
zött, a' hazához és a' Mi Fő Hertzegi Házunk-
hoz mutatott szolgálatjai által magát érdemeffé-
tett Magyar reguláris katonaság is, a' maga vi-
tézségét és meg rettenthetetlenségét az egész vi-
lág' szemei, előtt meg-mutatta — dicséretre méltó
bátorságok és vitézségek tsélekedte; hogy min-
den töllünk el vétetett *Olofz* tartományaink, fegy-
vereinknek szerentsés elő-menetelei által, ismét
meg hodóltatódtak vala. Az ezen tartományok-
ból ilyen módon ki-nyomattatott ellenség tsak-
ugyan, sem a' maga dühöffégenek tsendesítésére,
sem pedig valamely el-fogadható, a' Mi Királyi
Felséges méltóságunkhoz illendő, és az Isteni gond-
viseléstől alánk adatott örökös tartományoknak
állandó tsendefféggel meg-egyező békeffégre, réa
nem vétetődhetet; sőt pulztításait kétszeresitvén,
végezetre, minekutánna ő, a' változó hadi szeren-
tsék után, egy ízben gyözedelmeskedett volna,
annyira hágtatta bátor kevélységét, hogy semmi
olyan békefféges fel-tételeket, a' melyek állandó
tsendefféget hozhatnának, sem maga nem nem
ajánlott, sem az ajánlottakat el nem fogadta; in-

kább, a' különb-külömb tartományokból megnevekedett táborainak nagy számába helyheztetvén bizodalmat, minden Német örökös tartományainkat, és a' Mi igen kedves Magyar országunkat is, naponként nagyobb meg nagyobb és közelébb meg közelébb jövő veszedelmekkel fenyegeti: a' mellyek is hogy el-fordittathassanak, és hogy a' mi népeinknek az ő előbbeni boldogságok, mely Nékünk oly igen szívünkön fekszik, viszsa adattathassék, változhatatlanul meghatároztuk, hogy a' tábornál tulajdon Felséges személyünk szerént, sietve megjelenjünk. Mind ezeket a' nagy veszedelmeket, a' bátor és mégrettenthetetlen szívek, nevezetesen pedig a' ti ellenség' elibe állittandó hiv sziveitek, az isteni segedelem és áldás által, erőtelenné tehetik. Ez még csak az előbbeni veszedelmes háboru, és ugyan azon dühös ellenség; a' jelen lévő veszedelmek nagyobbak, mint az előbbienek voltak; és a' szükség olyan szorgató, hogy a' nemeseknek, és mind azoknak, a' kik mint olyanok a' törvény' alá tartoznak, akár mely rangból és méltoságból valók legyenek, a' törvény' értelmé szerént való közönséges felkeléseket kívánnyák. Mi tehát, a' ti őseitekről örökösített vitézségetekbe és hűségtekbe minden időben különös bizodalmutkat helyheztetvén, a' mi Királyi Felséges Jusunk szerént, ezen jelen lévő *Rescriptum* által közönséges *Insurrekziót* határozunk; és leg kissebbé sem kételkedünk a' felől, hogy ti azt ezen alkalmatossággal is, a' lehető sietséggel és számmal, törvényes kötelelletek szerént, elő állítani, dicséretes szorgalmatossággal ne igyezzetek.

„Hanem, minthogy a' háboru folytatásnak mostani módja, ahoz-képpelt való nagyobb számu gyalogságot; és a' hazának oltalmaztatása is az idők' környülállásaihoz képpelt, siető hathatóságot kíván: erre nézve meg-hivunk ezen Irásunk által benneteket, hogy felkelendő katoná-

ságaitoknak el-intézésében, különösen a' gyalogságnak számosságára fordítások figyelmetellegeseket, a' mely környülállást, Mi, a' Mi igen kedves Magyar országunkhoz viseltető szeretetünk szerént, annyival is el-fogadhatóbbnak és a' tzélal meg-égyezőbbnek tartunk lenni, hogy a' gyaloglágnak ki-állítása, koránt is nem kerül annyiba, mint a' lovasságé. Hogy ennekfelette ezen törvényes Insurrectziónak terhét, a' hozzátok viseltető szeretettől indittatván, a' jelen lévő idő környülállásaira nézve könnyebbé tegyük, ezenel ki-nyilatkoztatjuk, hogy, az egész insurgáló gyalogságot, mihelyest az, a' mi kedves testvérünknek az Ország' Palatinussának, ö Fő Hertzegségének, mint az Ország' fő vezérének parantsolatjára, szakaszokra osztódva leszen, pénzel, és kenyérrel, azonnal a' mi kints-tárunkból fizetteffék.

„Minthogy pedig az insurgáló seregeknek az Ország' törvénye szerént, szükséges-képpen a' magok tulajdon módjok szerént kelletik gyakoroltatniok: erre nézve a' Districtusok szerént való Generálisokat is ki neveztek, mint itten következnek: — (Ezen Generális Uraknak neveik már málszór elő fordúltak ezen Ujjságban).

„A' nevezett Generálisok' köteleffégeiknek és *activitassoknak* kerülete abban határoztatik, hogy ki-ki ö közzüllök a' maga Districtussában találtató Vármegyékkel, levelezzen, szükséges rendeléseket tegyen, a' fel költ nemességet, az előre való nyomulásokban, a' tsatákban, és hátrálásokban, vezessék és vezéreljék. A' *centralis* igazgatása azonközben az egész fegyveres nemességnek, a' törvény értelme szerént az Ország' Palatinussára ö Fő Hertzegségére bizattatik.

„Szükséges dolog továbbá, hogy ez a' törvények' rendelése szerént és a' Vármegyék' zászlói alatt táborba szállandó sereg, a' jó rendnek fenn-tartódása és minden történhető zürzavaroknak eltávoztatása végett, magoktól a' Várme-

gyéktől, Szakaszokra és csoportokra osztatták, az az 1545-dik béli 20-dik Artikulus szgrént, arra való alkalmas izemélyek nevezteffenek tilz-tekke.

* * *

Poson, Sept. 23-dikénn: —

„Az itt tartatott közönséges Vármegye-gyűlésben 1000 fejekre határozták a' Ns. Rendek a' ki állittandó gyalog Insurgenseket; kiknek 8 százát maga a' Vármegye állítja-ki: a' hátra lévő 200-ból pedig 108 *Poson* vároffára 92-tő pedig a' V gyében lévő Nagy Sombath, Modor, Bazin, és Sz. György Kir. városokra esik. Lovasságot 356 embert állit a' N. Vármegye, kik is a' Csallóköz szigetenn lévő Somorja Mezző városban Okt. 10-dikére gyűlnek özsze meg-mustráltatodás végett. Minden felé nagy mozgással munkába vétetett a' fel-keles és fegyverbe öltözés' dolga. Itt *Posonban* igen tzifra tsengő pengő Török muzsikával kezdette el Magistratuális Actuarius *Titt. Tátyai Dániel* Ur, mint verbunkos és 1797-dik esztendő béli insurrekcionális Kapitány, a' verbuálást, és a' leg elsőbbi alkalmasoffággal is számos bé-állokat talált.

„Egy Hirdetményt is intézett egyszersmind a' Nemes Tanáts (Magistratus) a' néphez, a' melyben, a' fegyver fogható ifjuságnak fel-búzdítása végett, következő igéretet tétettek a' bé-állóknak: —

„1)ször. Minden atya, a' kinek fia bé áll, egy egész esztendő alatt minden adótól szabad leszen — 2)ször. Minden bé álló városi fiu, egész életében nem fog semmi személyes adót fizetni — 3)ször. Az Insurrekcióból való visszátérésekör, egy insurgens is a' reguláris katonák közzé nem adattatik, sem a' kordonra nem küldettetik, következésképpen egész életében ment leszen minden katonai szolgálattól — 4)ször. Minden kézi mester-

ségenn lévő inások, ha tanulóknak fele idejét vagy harmadát már ki töltötték, mihelyest az insurgensek közzé bé-állanak, azonnal fel-szabadítódnak az inasságból, és legényekké tétetnek. — 5)ször. Az olyan mesterlegények, a' kik a' tsatában meg-jelennek és ilyen képpen életeket is a' veszedelemre ki teszik, vizszá jövedelek után, ha a' szükséges tulajdonságokkal is birni fognak, azonnal polgári és mester-emberi jutal is meg-ajándékoztatnak — 6)ször. A' szülő miveseknek, kapásoknak, és tsaplárosoknak fiaik, minek-utánna az ellenség előtt is szolgálatot téttenek, leg kisebb taxa nélkül polgárságra emeltetnek; és az olyanoknak, a' kik semmi fundással nem birnak, az ő tulajdonságokhoz alkalmas városi szolgálatok adattatnak — 7)ször. A' meg-külömböztetett nevelésű és tanulásu polgár-fiúk, bé állásukkor azonnal al-tisztekké vagy Batalion Kadétoökká tétetnek.

* * *

Győr. Sept. 22-dikén: — „

„Ma volt itt a' N. V gyének közönséges gyűlése, mellyben Felséges Fejedelmünknek Sept. 4-dikén költ parantsolatja szerént Zichy Károly Fő Ispány Ur ő Excellentiájának előlülése alatt a' T. Rendek a' parantsolt Insurrecciónnak fel-állítására éránt tanátskoztak. Meg határozatott ő Exc. projectumára hogy a' meg kívántató 250 személyből állandó gyalogságot az Uraságok saját jobbágyaik közül fogják ki állítani, azon kívül pedig még ugyan azok személy szerént a' 125-re telő lovasságból is állítanak egynéhányat, szükség lesz tehát, hogy a' kis Nemesség tsak a' többi lovasoknak kiállításáról gondoskodják. Azoknak, a' kik az Uraságok és Nemesség helyett ilyképpen szolgálatot akarnak a' Contribueuak közül

vállalni, fog 6 forint foglaló adódni, minden ruha két pár fehér ruhával együtt az övé leendő, és azon kívül a' személy szerént való adótól és recrutirozástól, míg él, ment leendő. Ugyan ezen hasznokban részeseül az is, a' ki a' lovasságnál fog szolgálatot vállalni: a' ki pedig ez illy feltételek alatt a' szolgálatot fel vállalni nem akarja, megfogattathatik, mindazon haszon véteknek nélkül a' szolgálatra kényszerithetik, 's ha az nemesi Insurrectionnak vége leendő, a' rendes katonaság közé adattathatik. A' Felsőleges parantsolat szerént a' gyalogság, mihelyest tökéletesen fel áll, Felsőleges Úrunk által fog fizettetni és tartatni; ahozképest annak ruháztatásáról és fel fegyverkeztetéséről kell csak gondoskodni, a' lovasságnak ellenben mind ki állítása, mind tartása ruházása és fel fegyverkeztetése, a' Nemesség' dolga, azért is, hogy ezen tereh illendő proportio szerént reparatiáltathassék, egy számos tagokból álló deputatio rendeltetett, a' melly a' következő napokon ezen tárgyak körül foglalatoskodják 's munkáját az utánna következett napon a' T. Rendek előtt referálja. A' melly deputatio magára vállalta azt is, hogy ha ne találva valamelly nemes személy nem találva maga helyett katónát, és környülállásai a' felülést meg nem engednek, az oly nemes személy helyett arról is fog gondoskodni. A' ruhának és fegyvereknek, egy formaságára nézve, magára vállalta T. Györgyi V. Ispány Ur, hogy a' kiknek mire szükségek leendő előre való jelentés után mind azt nálla meg nyerhetik, a' ki pedig maga tsináltat vagy az előbbi ruhájával meg akar maradni; az a' mustrálásakor áll a' magájéért. A' Tiszteknek magok fel készítetésére, a' gyalogoknak ugyan egy, a' lovasoknak ellenben két hónapi fizetések ajánltatik előre. Az Insurrectionalis Cassa ugyan azon módon fog administraltatni, mint a' leg utolsó Insurrectziókor.

Soprony, Sept. 24-dikénn: —

A' fenn említett Királyi parantsolatnak értelme szerént itt is ma tartatott O Hertzegségének *Eszterházy Miklos* Örökös Fő Ispány Urunknak Elölülése alatt a' köz Vármegye gyűlése, melly szerént ezen N. V. gye 480 gyalog és 200 lovas katonaságot fog fel állítani: Feltételek mellyek mellett a' Contribuensek is ezen szolgálásban részt venni tartoznak 1) hat forint a' gyalogságnál, a' lovasságnál 12 forint foglaló, 2) a' ruházat, a' fegyver, ló és ló szerzám az állítónak vissza adódnak 3) Felfzabadítatik a' személyes adótól, és recrutirozástól még él. 4) Ki állítja a' fenn meg irt számu gyalogságot a' jobbágyos Nemellég, és azon kívül kiki saját személyéért egy lovas, melly mindeneftül 60 lovasra mégyen, a' köz Nemellégnek tehát még 140 lovas katonáról kell gondoskodni: A' ruháról és fegyverről O Hertzegsége olly rendeléseket méltóztatott tenni, hogy a' T. V. Ispány *Ötvös* Ur által mindenekhez oltsó arron és könnyen juthasson a' Nemellég. Egyébb eránt itt is deputatio rendeltetett, a' melly mindeneket igasságos proportio szerént ki dolgozon 's fel oltszon és munkáját a' jövő szeredán az az Októb. 1-jén tartandó köz gyűlésen a' T. Rendek' eleibe terjeszse, helyben hagyás vagy meg jobbitás végett.

„Égésekről is egy seregről írhatnék. *Nojzlop*, (egy nagy falu Vas V. gyében csak nem egészfen; *Farádon* Soprony V. gyében 64 ház; *Szigethen* Győr mellett hat, *Trentschin* Sz. K. Városban 22 házak lettek nem régében langok predájává. Hogy ezen szerentsétlenségeknek nagyobb részént a' vi,

gyázotlanság az oka, ki tetszik abból is, hogy mióta néhol egy kis esözések vagynak, ezek is szünni kezdenek. — Némethiben Sopr. V. gyében a' mult Augustus hónap 20-dik napján temettetett el egy 57 elztendeig együtt élt házós pár szegény lakos, minekutána egyik a' másiknál tsak egy órával élt tovább, melly történet annyival ritkább, hogy ezen személyek szegény és pallérozatlan vóltok mellett is azon hosszú idő alatt mindenkör a' házós élet' tükörének tartattak minden szomlázók által.

Másodszori Jelentés.

Meltes. Gróf Tolnai *Festetics György* Ur Ő Nagyságának, Tek. Nem. Zala Vármegyében helyheztetett Muraközi Uradalmában, Csáktornya nevezetű Mező városban most ujonnan egy Contignatióra fel épült Vendégfogadó, mellyben 10 vendégszoba, 1 biliardszoba minden hozzá tartozandókkal, 1 tánczó szoba, 1 borivó szoba, mellette két kisebb szobákkal, Vendégfogadósna 3 szoba, egy kamara, 1 konyha, az egész háznak alsó része bólt-hajtásra, és a' teteje eserép sindellel meg fődve, még is egy nagy pintze 1000 akó bornak, 1 istálló bólt-hajtásra 90' lónak, egy konyha kert, az udvarban két kút vagyon; a' többet igirőnek, licitatio által, jövő October hónapnak 20-ik napján, arendába ki fog adatni. — Mindazok tehát, a' kiknek kedvek leszen ezen vendégfogadót ki árendalni, a' meg jegyzett napra, dél előtti 9 órára, a' Csáktornyai várban, az Uradalmi Cancellariában hivatalosnak.